

แนวคิดในการกำหนดนโยบาย

สถาบันการเงินเป็นองค์กรหลักทางการเงินของประเทศที่ทำหน้าที่จัดสรรทรัพยากรในเศรษฐกิจโดยเป็นสื่อกลางในการระดมเงินออมจากผู้ออมไปสู่ผู้ลงทุนสถาบันการเงินมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับภาคเศรษฐกิจต่างๆ ทั้งภายในและนอกประเทศ มีความอ่อนไหวต่อความเสี่ยงและความผันผวน และสามารถส่งผ่านผลกระทบไปยังภาคเศรษฐกิจอื่นๆ สถาบันการเงินที่มีประสิทธิภาพและมั่นคงทั้งระบบจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญของการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมั่นคงในประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์เป็นสื่อกลางทางการเงินที่สำคัญที่สุด ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักในการรักษาเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน โดยกำกับตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความโปร่งใส และส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีธรรมาภิบาลและบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ธปท. กำหนดนโยบายด้านสถาบันการเงินตามแนวคิดดังต่อไปนี้

1. การกำกับดูแลตามแนวความเสี่ยง (Risk- Based Supervision)

1.1 สถาบันการเงินต้องมีเงินกองทุนที่รองรับความเสี่ยงอย่างเพียงพอ (Capital Adequacy)

เนื่องจากสถาบันการเงินดำเนินธุรกิจโดยการระดมเงินฝากจากประชาชนเพื่อนำไปใช้ในการให้กู้ยืมหรือดำเนินธุรกิจซึ่งมีความเสี่ยงว่าอาจเกิดความเสียหาย สถาบันการเงินจึงต้องมีความแข็งแกร่งทางการเงิน โดยเฉพาะการมีเงินกองทุนที่เพียงพอกับความเสี่ยง เพื่อเป็นด่านแรกในการรองรับความเสียหายก่อนที่จะไปกระทบผู้ฝากเงิน

1.2 สถาบันการเงินต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม (Risk Management)

เนื่องจากสถาบันการเงินต้องเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญได้แก่ วัฒนาการทางการเงินใหม่ ๆ ผลิตภัณฑ์ทางการเงินรูปแบบใหม่ และการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้น ทั้งจากสถาบันการเงินด้วยกันเองและ Non-bank ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันการเงินต้องสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างคล่องตัว รวดเร็ว เพื่อรองรับพลวัตจากความเสี่ยงที่ซับซ้อนและมากขึ้นในเรื่องนี้ ธปท. ให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสถาบันการเงินในการจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงที่แข็งแกร่ง สอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจและกลยุทธ์ของตน และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงการมีเครื่องมือที่เหมาะสมในการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีที่สำคัญ 5 ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องและความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

1.3 สถาบันการเงินจะต้องมีการบริหารงานที่ได้มาตรฐานและมีธรรมาภิบาล
(Good Corporate Governance)

สถาบันการเงินจะมีความมั่นคงได้ ต้องได้รับความเชื่อมั่นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลาย (Stakeholders) ไม่ใช่เฉพาะผู้ฝากเงิน ผู้เล่นในตลาดการเงินและผู้ลงทุน แต่ยังรวมถึงสังคมในวงกว้าง ดังนั้น นอกจากการบริหารความเสี่ยงทางการเงินให้ดีแล้ว สถาบันการเงินยังต้องบริหารความเสี่ยงทางชื่อเสียงด้วย (Reputational Risk) โดยคณะกรรมการสถาบันการเงินและผู้บริหารต้องมีระบบบริหารที่คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม มีธรรมาภิบาลที่เป็นที่ยอมรับ หลีกเลี่ยงการสร้างความเสี่ยงหรือภัยต่อสังคม และมีความเป็นธรรมต่อผู้บริโภค

2. มาตรฐานสากล

ชปท. ได้ปรับปรุงแนวทางการกำกับดูแลและตรวจสอบสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่กำหนดโดย Basel Committee on Banking Supervision เช่น [Basel Core Principles for Effective Banking Supervision](#) ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงสามารถมีความมั่นใจในกระบวนการกำกับดูแลธุรกิจธนาคารพาณิชย์ว่ามีขั้นตอนที่ชัดเจน โปร่งใส และมีความเป็นมืออาชีพทุกขั้นตอน ตั้งแต่การพิจารณาให้ใบอนุญาต การออกเกณฑ์กำกับดูแลที่เพียงพอกับความจำเป็น และตรวจสอบความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการแก้ไขฐานะของสถาบันการเงินที่มีปัญหาอย่างทันท่วงที และการประสานงานกับผู้กำกับดูแลสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศเพื่อให้มีการกำกับตรวจสอบอย่างทั่วถึงและป้องกันการใช้ประโยชน์จากความแตกต่างของเกณฑ์กำกับดูแล นอกจากนี้ ในกระบวนการกำกับดูแลสถาบันการเงิน ชปท. ยังคำนึงถึงมาตรฐานสากลในด้านอื่น ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้ระบบสถาบันการเงินมีโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญเพื่อสนับสนุนให้การกำกับตรวจสอบสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น มาตรฐานบัญชี การเผยแพร่ข้อมูลของสถาบันการเงินอย่างโปร่งใส เพียงพอและทันการ สามารถเปรียบเทียบได้ซึ่งจะทำให้สาธารณชนทั้งผู้ฝาก ผู้กู้ นักวิเคราะห์และบุคคลทั่วไปสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจในการใช้บริการหรือทำธุรกิจได้อย่างเหมาะสม และร่วมในการสอดส่องดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินได้ด้วย

ชปท. อยู่ในระหว่างการปรับเปลี่ยนแนวทางการกำกับดูแลให้สถาบันการเงินมีเงินกองทุนที่เพียงพอตามแนวทางของ [Basel II](#) โดยจะนำมาบังคับใช้กับสถาบันการเงินทุกแห่งในปี พ.ศ. 2551 เงินกองทุนที่คำนวณตามหลักเกณฑ์ใหม่นี้จะสอดคล้องกับความเสี่ยงของสถาบันการเงิน ได้ดียิ่งขึ้นตามภาวะตลาดการเงินที่มีความซับซ้อนขึ้น และครอบคลุมประเภทความเสี่ยง

ที่สำคัญจากการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินแต่ละแห่งโดย ธปท. จะมีบทบาทในการทบทวน
กระบวนการประเมินความเสี่ยงของเงินกองทุนและกลยุทธ์การดำรงเงินกองทุนของสถาบัน
การเงินเพื่อให้แน่ใจว่าสถาบันการเงินมีกระบวนการที่ถูกต้องและเหมาะสม